

Gezworen wraak

Colofon

ISBN: 978 90 8954 912 9

1e druk 2016

© 2016, Edwin Zonneveld

Exemplaren zijn te bestellen via de boekhandel
of rechtstreeks bij de uitgeverij:

Uitgeverij Elikser

Ossekop 4

8911 LE Leeuwarden

www.elikser.nl

Vormgeving binnenwerk en omslag: Evelien Veenstra

Niets uit deze uitgave mag worden veeleelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op wat voor wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

GEZWOREN WRAAK

Edwin Zonneveld

*Ik draag mijn boek op aan
de slachtoffers
van religieus geweld*

Dinsdagmiddag 24 november

Het was het eind van de dag en de zon verdween langzaam in de nevel over het water. Enkele blauwe reigers gleden nog door de vochtige lucht naar hun eiland in de plas en werden door hun soortgenoten met klapperende vleugels begroet. De lucht begon langzaam rood te kleuren en voorspelde mooi weer. Het vroor al heel vroeg dit jaar, maar de ergste kou moest nog komen. Er lag al wel een dun laagje ijs op het water en de grond tussen het riet was bijna hard, wat voor november uitzonderlijk was.

Reindert kapte met behendige bewegingen nog snel een groep rietstengels langs de waterkant en hield de onderkant van de bos in de reusachtige, draaiende uitkammer om het gras, onkruid en oud blad eruit te trekken. De lopende band vol met enorme staande pinnen liep razendsnel. Hij bekeek de onderkant en zag een groot aantal dikke sigarenstengels, die hij er behendig uittrok. Hij klopte het geheel op een stootbord van twee haakse planken glad en bond het daarna, zijn volle gewicht erop zettend, met de andere bossen samen tot een laatste veldbos. De maaimachine stond al uit omdat de grote oppervlaktes waren afgemaaid. Hij stopte nu ook de kam en rolde de volumineuze veldbos behendig op zijn schouder om deze op de kar bovenop de rest te laden. Met de trekker trok hij de aanhanger naar de sloot en legde de laatste vracht op de ijzeren boot. De platbodem was nu vol en morgen kon het riet worden weggebracht. De grond had dit jaar vlotter en meer opgeleverd dan in andere jaren, ook dankzij het droge en koude weer. Vier platbodems vol riet van dit kleine stuk land, al vóór de winter, was ver boven verwachting. Het ontbossen van het terrein in het voorjaar

had het riet kans gegeven zich te verbreiden en het resultaat was een extra lading. Het riet zou nu gauw door handelaars worden opgekocht en later vooral voor daken worden gebruikt. Het eenjaarsriet van hier was van de allerbeste kwaliteit; er was veel vraag naar, zo wist hij.

Zijn voeten waren koud geworden in de oude rubberlaarzen met de houten klompen en Reindert moest stampen om weer gevoel in zijn tenen te krijgen. De klomplaarzen waren van zijn grootvader geweest en hadden een lang leven van rietcultuur gediend, maar het was misschien tijd voor een nieuw paar. Tegenwoordig waren deze laarzen helemaal van rubber en van binnen met schapenvel gevoerd. Voor het volgende rietseizoen was dat misschien een goed idee.

Reindert draaide zich nog een keer om voordat hij in zijn houten punter stapte, en bekeek trots het grondstuk dat hij van zijn vader had geërfd. De grond was nu overal gelijkmatig kaal gesneden, met uitzondering van de rietkragen. Daar kon hij moeilijk bij komen en de bodem was nog niet hard genoeg om er gemakkelijk op te lopen. Bovendien boden zij de dieren beschutting tegen het weer. Hij hield van het riet en de dieren en deze plek gaf hem het gevoel een deel van de natuur te zijn en ook zijn deel hieraan bij te dragen. Soms zag hij hier reeën, maar meestal waren het watervogels zoals lepelaars, aalscholvers, reigers en soms ooievaars. In het ondiepe, bruin lijkende water en tussen het riet zaten insecten, kikkers en veel vis; echte lekkernijen voor de grote vogels. Achteraf vroeg hij zich af, waarom hij zich eigenlijk had omgedraaid. Hij had de hele dag op zijn grond gewerkt en alles al vele malen in detail gezien. Iets had zijn aandacht getrokken, maar hij wist niet wat. Misschien was het de late lichtinval van het avondrood geweest, dat de beige grond een oranje gloed had gegeven, maar dat had hij toch al vaker ge-

zien. Het moest iets anders zijn geweest dat hem onbewust deed omkijken. Hij had zich ingespannen om het beginnen-de donker met zijn ogen te doorboren. Langzaam was hij teruggelopen naar het midden van het perceel en toen had hij het gezien ...

De overgebleven twee bomen in de rietkraag gaven in het tegenlicht van het avondrood de contouren vrij van wat een gebogen, hangende boomstam zou kunnen zijn. Reindert had de hele dag laag bij de grond en niet dicht langs het water gewerkt, vandaar dat hem niets was opgevallen. Nu, in het schemerdonker en met de laatste oranje lichtreflectie, waren de vormen duidelijker geworden en zag hij op een halve meter hoogte iets groots tussen de bomen.

Hij liep met voorzichtige passen naar de bomen om de vreemde vorm beter te kunnen zien en knipperde met zijn ogen om het vocht van de opkomende grondnevel uit zijn ogen te drijven. Op een paar meter van de rietkraag bleef hij plots stokstijf staan en probeerde tot zich door te laten dringen wat hij zag: een hangend lichaam van een bijna naakte man, van wie de armen en benen met touwen waren vastgesnoerd. Zo hing hij daar tussen twee bomen. De borst wees naar de grond en hij kreeg daardoor iets van een horizontaal hangende halve maan. Het hoofd met de half lange blonde haren hing omlaag vlak boven de grond en zijn lijf, slechts bedekt door een zwembroek, was vaal en bewoog heel zachtjes in de opstekende wind, als een oude hangmat.

Reindert begon te huiveren en bewoog zich langzaam achteruit. Hij sprak tegen zichzelf om de paniek de baas te blijven: "Dit kan niet! Dit is mijn land, mijn idylle, mijn erfgoed. Dit is onmogelijk!"

Plotseling plonsde er iets in het water, maar Reindert zag niet dat er een kikker wegzwom. Hij keek verschrikt op en

zette het vervolgens op een rennen. Hij sprong in de houten punter, trok haastig de motor tot leven en gaf gas. De boot richtte zich op, maar bewoog niet.

“Krijg toch wat!”, schreeuwde hij in paniek. Water gutste over het achterdeel terwijl de punt omhoog bleef staan. Hij keek over zijn schouder en zag dat de boot nog vastzat en het dikke touw strak stond. Reindert probeerde het los te maken, maar dat was onmogelijk. Hij probeerde zichzelf te beheersen en zette de hendel met bibberende handen in de vrijstand. De spanning viel van het touw en hij kon het van de paal lostrekken. Hij gooide de lijn snel in de boot en gaf opnieuw gas. De motor loeide en de boot begon, het laagje ijs brekend, te varen. Reindert draaide de boot bij en stuurde de punter snel weg van het eiland in de open vaart richting dorp. Zijn blik was star en zijn handen reageerden mechanisch. Zijn gezicht zag bleek. Hij had zojuist een dode van dichtbij gezien ...

Dinsdagavond 24 november

Het politiebureau in Steenwijk was gevestigd in een nieuw gebouw met een overdekte ingang. Het leek vanuit de verte wel op een ziekenhuis, maar de donjon in het midden van de gevel gaf het geheel een middeleeuws tintje. De twee etages bevonden zich achter een onopvallende beige façade, onderbroken door grijze baksteenstrepen. Het gebouw stond enkele tientallen meters van de weg en gaf ruimte aan een klein pleintje, dat het gebouw van het fietspad scheidde. Een bloembak in het midden versierde het geheel.

Inspecteur Starck zuchtte diep. Zijn kantoor op de eerste verdieping in de toren was al koud geworden doordat de verwarming altijd om 19.00 uur werd uitgezet. Spaarmaatregelen, zo noemde men het. Het was ondertussen al ruim twee uur donker en deze dinsdag was weer eens een lange dag geworden. Voornamelijk de diefstallen door buitenlanders uit het voormalige Oostblok hielden hem bezig. Ze kwamen met bestelbusjes en bleven vaak maar een week; genoeg voor een groot aantal georganiseerde diefstallen in een korte tijd in een beperkt gebied. Dan waren ze ineens weer verdwenen en keerde in de dorpen en kleine steden langzaam de rust terug, al bleef de schrik er enigszins in zitten. Misschien waren de criminelen terug naar hun land, of ergens anders aan de slag. Hoogstwaarschijnlijk gewoon thuis terug over de grens, wat het traceren nog eens extra moeilijk maakte. Starck werkte samen met Interpol en de politie van een aantal Oostbloklanden, maar het opsporen bleef moeizaam en was weinig succesvol.

Starck was een gespierde man en precies 1,72 meter groot met donkerblond haar. In ieder geval, zo stond het in zijn

paspoort. In werkelijkheid was zijn haar donkerder en door de mousse, die hij er elke morgen in smeerde, leek zijn haar eerder zwart. Hier en daar kwam er nu ook wat grijs door, maar dat was te verwachten op zijn leeftijd. Zijn vader was ook zo donker geweest en pas in zijn late jaren mooi zilvergrijs geworden. Starck hield zijn haren vrij kort, maar niet zoals de huidige jeugd het tegenwoordig droeg. Kortgeschoren koppen waren de mode, soms met kleine ringbaardjes. Dat was niet zijn stijl. Starck drukte opnieuw zijn bril op zijn neus – een gewoontegebaar – terwijl hij een dossier in kleingedrukte letters las. Het dikke, zwarte montuur was zijn favoriet van al zijn brillen, omdat het hem een bepaalde strengheid gaf, die hij niet van nature bezat. Hij droeg op deze herfstdag een combinatiekostuum; de zwarte broek met licht uitgezakte knieën was van ribfluweel en zijn jasje was grijs met zwart gemêleerd. De enige knoop in het midden was zoals altijd los en hij wist eigenlijk niet of deze ooit had gediend. Hij droeg een wit overhemd. Witte overhemden hadden iets elegants, vond hij.

Iemand tikte op het raam in de deur van zijn kantoor en Starck herkende het gezicht van de dienstdoende agent Dirk. Hij maakte een gebaar om binnen te stappen.

“Kom rustig verder, Dirk. Is er een collega aan de balie die je vervangt?”

“Ja, inspecteur, een agent heeft het even overgenomen.”

“Goed zo. Is er iets bijzonders? Ik wil vandaag namelijk graag op tijd naar huis.”

“Sorry dat ik stoer, inspecteur, maar ik heb hier beneden iemand, die behoorlijk in de war is en beweert dat hij een lijk heeft gezien. Ik weet niet of hij alleen maar verward is, of dat er echt iets is gebeurd. Kunt u even naar beneden komen om met de man te praten?”

Starck keek hem een moment met een vertwijfelde blik aan; daar ging zijn rust. Dit had hij al vaker meegemaakt. Net voor het naar huis gaan gebeurde er iets. Maar hij wist ook dat dit een deel van zijn leven was. Na 29 jaar bij de recherche werd hij eigenlijk niet echt meer verrast. Hij betrapte zich er wel op, dat hij tegenwoordig sneller geïrriteerd was dan vroeger.

“Dank je wel, Dirk. Ik pak dan alvast mijn jas en mijn aktetas en kom achter je aan. Daarna loop ik dan meteen door naar mijn auto.”

Later herinnerde hij zich het verloop van deze gebeurtenis en zijn misplaatste optimisme. Toen hij de trap afkwam, zag hij al dat de man niet verward was, maar ontredderd. Het was zijn jarenlange ervaring met getuigen en soms slachtoffers die hem dit in één oogopslag deden constateren. Nare gebeurtenissen die mensen meemaakten, weerspiegelden zich in bewegingen, gebaren en een rusteloze blik in het niets. De man zag hem pas, toen hij pal voor hem stond.

“Kan ik u helpen? Mijn naam is Jan Starck en ik ben inspecteur van de plaatselijke recherche in de gemeente Steenwijkerland.”

De man keek gejaagd om zich heen en begon te stotteren. Toen hij echter de rustige blik van inspecteur Starck zag en door hem werd uitgenodigd op de hoekbank in de hal te gaan zitten, kwam hij een beetje tot bedaren. Hij begon zijn verhaal te vertellen met gehaaste woorden en snelle, drukke gebaren.

“Mijn naam is Reindert van der Belt en ik heb net een lijk op mijn rietland ontdekt ...”

Ondanks de kou en het late uur was Starck in staat een dozijn collega's en experts op de been te brengen. Hij besliste ook al meteen over een verzamelplaats in Reinderts dorp, direct

aan het water voor het plaatselijke museum. Met de hulp van Reindert was er ook al gauw een punter met vrijwilligers van de plaatselijke brandweer beschikbaar en een boot om het ambulancepersoneel met zijn uitrusting te vervoeren. De politiesloep met een arts aan boord was onderweg uit Steenwijk. De houten punters lagen ook in de winter in het water; ze waren door hun vorm minder gevoelig voor de druk van het ijs dan andere boten. De politiesloep was van degelijk aluminium en lag dus ook het gehele jaar gebruiksklaar en inzetbaar, maar moest van ver komen. De punters uit het dorp lagen al een tijdje bereid aan de steiger, toen de politieboot eindelijk arriveerde. Na een korte briefing van Starck aan iedereen – de vrijwillige schippers mochten niet in de buurt van het lijk komen en niets aanraken - vertrokken de boten, met de punters op kop, de donkere rietlanden in, waar alleen de plaatselijke bevolking de weg kende.

Op de plek des onheils werden de boten tegen het riet gelegd en de politieboot als operatiecentrum eraan vast. Schijnwerpers werden vast geïnstalleerd. Er was weinig mogelijkheid ter plaatse te lopen en ook probeerde Starck zo te voorkomen dat sporen in het drassige riet verloren zouden gaan. Het leek op het eerste gezicht een raadsel hoe men het lichaam tussen de bomen had kunnen ophangen en alle aanwijzingen waren van belang. De meegekomen politiearts stelde officieel de dood vast en vulde in gehurkte houding onder een lamp zijn papieren in, waarvan hij er een aan Starck gaf.

Starck vroeg aan de vrijwilligers van de plaatselijke brandweer of ze eventueel bereid waren het lijk van dichtbij te bekijken en misschien zelfs te identificeren, maar slechts één persoon had genoeg moed. Ze waren toch behoorlijk onder de indruk van de dode man, die zachtjes tussen de bomen

heen en weer wiegde. Toen de sporendienst verscheidene gipsafdrukken van de vochtige grond had gemaakt – zonder veel hoop op resultaat – werden er planken gelegd en kon de moedige brandweerman het lijk naderen. Met een schijnwerper op de grond kon hij in gebukte houding het gezicht van de man zien, maar hij herkende hem niet. Iedereen in het dorp kende elkaar, dus het leek al meteen onwaarschijnlijk dat de dode man een van de dorpsbewoners was.

Terwijl de sporendienst onder moeilijke omstandigheden het lijk verder op sporen onderzocht, stond Starck met zijn adjudant en rechterhand te praten. Jannie Lok was geboren in de streek. Ze had de politieschool in Zwolle bezocht en maakte, ondanks haar 32 jaren, een pijlsnelle carrière in de recherche. Starck werkte graag met haar, omdat ze accuraat, snel en intelligent was. Bovendien was ze goed gebouwd en met haar diepbruine ogen en donkere lange haren erg aantrekkelijk.

“Ik heb zoiets nog nooit gezien”, begon Starck. “Van de negen moorden die ik in mijn 29-jarige carrière heb meegemaakt, is deze wel het zeldzaamst. Het lijkt wel alsof de dader iets te zeggen heeft. Wat denk jij, Jannie?”

“Ik weet het nog niet zeker” antwoordde Jannie terwijl ze met een vertrokken gezicht langs Starck naar het lijk keek, “maar het is inderdaad vreemd dat de moordenaar niets wil verstoppen, maar juist iets wil laten zien. Hij heeft ons een boodschap achtergelaten.”

Starck knikte. “Misschien vinden we meer aanwijzingen als we hier alles onderzoeken. De doodsoorzaak zal ook een indicatie zijn: is hij levend opgehangen en langzaam door de kou gestorven, of is hij op andere wijze gedood? De lijkschouwer kan ons vast meer zeggen zodra hij het lijk in detail heeft onderzocht, maar mijn gevoel zegt me, dat we geen wonden zullen vinden.”

“Inspecteur!”

Starck hoorde een medewerker naar hem roepen. Het was Harry Klaver, technisch rechercheur en een van de betere onderzoekers, die veel ervaring had met moordzaken. Hij werd soms bij gecompliceerde moordgevallen overal in het land opgeroepen, omdat hij een expert was op het gebied van huidonderzoek. Hij kende alle vormen en oorzaken van huidveranderingen na het intreden van de dood en wist meestal al voor de lijkschouwing waaraan iemand was overleden. Hij zat er in hooguit tien procent van de gevallen naast. Zijn kennis kwam uit zijn tijd als huidchirurg. Met dit beroep was hij vrij plotseling opgehouden, maar de reden daarvan was bij Starck niet bekend. Het gerucht ging dat hij door iemand zwaar was aangeklaagd na een mislukte huidoperatie, maar daarna was vrijgesproken. Niemand wist dat zeker. Zeker was wel, dat Harry een bijzonder betrouwbare en hardwerkende medewerker was en zijn kennis onmisbaar voor de recherche in Steenwijkerland. Ook technisch was hij heel vaardig. Hij kon gemakkelijk sloten openmaken. Dat was meer dan één keer van pas gekomen. Starck mocht deze 44-jarige medewerker graag.

Hij liep over de planken naar Harry, die in een witte overall ruggelings op een plank onder het lijk lag, net als een automonteur. Zijn lange benen pasten eigenlijk niet bij zijn korte bovenlichaam, maar hij wist zich altijd zo te kleden, dat het niet opviel. Een gevlekte spijkerbroek op zijn heupen en een flanellen overhemd over zijn broek, dat was zijn persoonlijke stijl. Hij was meermaals door de hoofdinspecteur tot de orde geroepen, maar het had niets uitgehaald. Harry was en bleef Harry en als hij zijn haren in een paardenstaartje bond en zijn halfgrijze baard in stoppels liet staan, was hij net een kunstenaar, die zojuist zijn atelier had verlaten. Harry wees

op een tatoeage op de bovenarm van het slachtoffer, die door de witte, gespannen huid extra opvallend en leesbaar was geworden. Met een spiegel toonde hij wat het beeld was, zodat Starck niet hoefde te gaan liggen. Het leek op twee botten met een doodshoofd in het midden, in zwart-wit. Het doodshoofd had geen onderkaak en er stond in spiegelbeeld een nummer onder: 22111776.

“Maak er een foto van. Ik kan dan al wat mensen met het beeld van de tatoeage aan het werk zetten, om te proberen de man te identificeren.”

“Is al gebeurd, Jan”, zei Harry. “Ik zal morgenvroeg meteen wat kopieën maken. Ik heb verder ook alle andere kanten van het lichaam bekeken, maar niets opvallends gezien. Ik heb foto’s van de touwen rond de armen en benen en de knopen om de boom. Vakkundige knopen, zo op het eerste gezicht. We zullen alles los moeten maken, om te zien of rond de polsen en enkels nog iets anders is te zien dan de striemen, die we kunnen verwachten door de strakke touwen. Ik zal alles fotograferen.”

Op hetzelfde moment zagen ze een lichtflits vanaf het water en realiseerden zich dat iemand van de pers ook al was getipt en een boot uit de buurt had geregeld. Starck gromde iets kwaadaardigs en liet onmiddellijk enkele schermen optrekken om het slachtoffer onzichtbaar te maken voor de vindingrijke paparazzo.

Jannie was ondertussen van de andere kant over de planken gekomen en bekeek het achterhoofd en de rug van de dode man in gebogen houding, met haar handen stram op haar rug. Ze had geen speciale handschoenen aan, dus ze kon en mocht niets aanraken. Starck merkte in het licht van de schijnwerpers op dat hij door de opengevallen V-hals van haar trui een aanzet van haar borsten kon zien en was een

moment geabsorbeerd door de schoonheid van haar lichaam, maar dwong zich snel weer terug in de realiteit van de situatie.

Met vereende krachten werd het slachtoffer moeizaam losgeknoopt van de boom en op de planken gelegd, om te voorkomen dat het lichaam nat zou worden. Een lijkenkist stond al klaar in de politieboot, omdat er te weinig plaats was om deze op de planken te zetten. Een stuk plastic werd onder het lijk doorgetrokken om zodoende een draagzak te verkrijgen voor het transport over de twee punters naar de politieboot. Vier mannen moesten flink aanpakken om in de bewegende boten niet het evenwicht te verliezen en met of zonder lijk in het koude water te vallen, maar het ging gelukkig goed en weldra lag het lichaam onzichtbaar in de aluminium kist. De plaats van het misdrijf werd met politie-lint – niet betreden politie – afgezet. Dat was de procedure, zelfs op een afgelegen en onbewaakt eiland. Tenslotte was het niet uit te sluiten dat nieuwsgierigen of fotografen een kijkje zouden willen nemen. Of de afzetting dan veel zou helpen, was een heel andere vraag. Het was precies één uur 's nachts toen het rechteam en de vrijwilligers met de politieboot en punters weer op weg naar het dorp waren, allemaal verkleumd door het koude, mistige weer en doodmoe. De forensische experts zouden de volgende dag terugkomen. Een laatste lichtflits herinnerde hen eraan dat ze niet alleen waren en 's morgens misschien de voorpagina van een populaire krant zouden sieren. Wellicht met een onaangename ervaring voor altijd in het gezicht gegrift.

Woensdagmorgen 25 november

Starck lag pas om twee uur in bed en sliep onrustig. Als in een nachtmerrie woelde hij zich tijdens de nacht telkens weer wakker met de beelden van het slachtoffer voor zich. In een volgend beeld zag hij zichzelf in een storm en hoorde het gillen van vrouwen en kinderen, terwijl de kerkklokken luidden. Hij was opeens klaarwakker en probeerde de stormbeelden en geluiden te plaatsens, maar kon geen verband leggen. Zijn vrouw sliep vast en ademde regelmatig en hij besloot uit bed te stappen om haar niet door zijn gewoel wakker te maken. Het licht bij zijn zoon brandde nog; hij zag het door het raampje van de deur. Hij wist dat zijn zoon niet studeerde, zoals hij zou moeten in het examenjaar, maar spelletjes op de computer speelde. Bovendien was het inmiddels bijna vier uur en hij zou hem moeten berispen op deze vroege woensdagmorgen. Zijn zoon had op die dag alleen sport en startte bovendien op woensdag later dan gewoonlijk. Wouter was een avondmens. Zelf had hij de gewoonte om zes uur op te staan en om zeven uur al op het werk te zijn, maar ook vroeg naar bed te gaan. Tenminste, als dat lukte. Hij besloot zich niet op te winden en zijn zoon met rust te laten, om beneden thee te maken. Hij zette de hete kop thee naast zich neer en keek op zijn laptop naar tatoeages. Hij wist niet dat er zo veel bizarre ontwerpen bestonden, die bovendien op de vreemdste plaatsen waren aangebracht. Botten met doodshoofden waren ook te vinden, maar geen exact beeld van wat hij op de bovenarm van de dode had gezien en zeker niet met een nummer eronder. Starck was om zeven uur op het werk en had niet meer geslapen nadat hij deze nacht was opgestaan. Hij had snel een kof-

fie met zijn vrouw gedronken en haar verteld over de dode in het riet, maar haar de details bespaard. Ze was al angstig van nature en hij had haar niet willen verontrusten. Hij dronk een tweede koffie van de automaat, maar dat was meer uit gewoonte dan voor de smaak. De hete oploskoffie was eigenlijk niet lekker, maar hield hem wel bezig en bracht hem op gang. De foto's van Harry lagen al op zijn bureau.

Hij had zijn rapport om kwart voor negen klaar en stond om negen uur voor de open deur met de naam B. Sloter, hoofdinspecteur van de politie van IJsselland erop. Bart Sloter was sinds drie jaar in Steenwijk, maar kwam oorspronkelijk van de politie in Utrecht. Starck had gehoord dat ze hem bij de reorganisatie van de politie in 2013 hadden overgeplaatst. Hij wist niet waarom, maar er waren geruchten over conflicten na een crimineel onderzoek en arrestaties in een maffiazaak. Sloter was in 1956 geboren. Hij was lang, mager en een onopvallende persoon. Hij zat altijd strak in het pak, maar een pak zonder klasse. Kostuums in vlakke kleuren met een stropdas in dezelfde tint. De geruite overhemden waren net zo kleurloos en uit een lang vervlogen tijd. Zijn grijze haren waren schaars geworden en hij kamde met moeite nog een restant van links naar rechts over zijn kalende schedel. Zijn gespannen gezichtshuid was vaal en de kleine groene ogen boven de leesbril verdwenen bijna tussen de zware oogleden en dikke oogranden. Zijn mondhoecken wezen naar beneden, wat hem constant een uitdrukking van ontevredenheid gaf. Hij keek de inspecteur eerst met een ongeduldige blik aan, alsof hij liever iets anders wilde doen, maar maakte toch een uitnodigend gebaar naar Starck om binnen te komen. Ze groetten elkaar kort en Starck lichtte de hoofdinspecteur in over de moord. Sloter was niet verbaasd maar vooral boos omdat hij niet onmiddellijk 's avonds was geïnformeerd. Hij